

नभसंगम (नभस् + गम) m. *Vogel* AK. 2, 3, 34. H. 1316.

नभस्तल (नभस् + तल) n. 1) *Himmelszelt*: अथर्वीयं नभस्तलात् N. 2, 29. R. 3, 34, 7. °श्यामतनु RAGH. 18, 5. VARĀH. BRH. S. 3, 30; KATHĀS. 20, 131. BHĀG. P. 2, 1, 27. 6, 9, 15. — 2) in der Astrol. N. des 10ten Hauses VARĀH. BRH. S. 103, 10; vgl. दशमं खसंज्ञम् VARĀH. BRH. 1, 16.

नभस्मय (von नभस्) adj. *dunstig, duftig*: उपस्तरणं चम्वैर्नभस्मयम् RV. 9, 69, 5.

नभस्य (wie eben) 1) adj. *nebelig, dunstig*; von den Marut ÇĀÑEH. ÇR. 8, 23, 4. — 2) m. a) N. eines Monats in der Regenzeit (vgl. नभस् 3), = भाद्र P. 4, 4, 128, Sch. AK. 1, 1, 3, 17. H. 134. VS. 7, 30. 14, 15. 22, 31. ÇAT. BR. 4, 3, 1, 16. HARIV. 8781. SUÇR. 1, 19, 9. RAGH. 9, 54. 12, 29. 17, 41. VP. 223. — b) (neben नभ) N. pr. eines Sohnes des Manu Svārokiśha HARIV. 419. des 3ten Manu 424. — c) Bein. Çiva's ÇIV.

नभस्वत् (wie eben) adv. P. 1, 4, 18, Vārtt. 2. = नभसा तुल्यम् SIDDH. K.

नभस्वत् (wie eben) 1) adj. a) *dunstig, wolkig*: नभस्वतीरा वां चरतु वृष्टयः RV. 8, 23, 6. समुत्पततु प्रदिशो नभस्वतीः AV. 4, 13, 1. — b) *jung* (vgl. नभस् 6) BALA beim Schol. zu NAISH. 1, 97. — 2) m. *Wind* AK. 1, 1, 58. H. 1106. MBH. 3, 1149. RT. 2, 27, 3, 10. RAGH. 4, 8, 10, 74. KĀM. NĪTIS. 12, 29. VARĀH. BRH. S. 24, 9. 31, 9. BHĀG. P. 2, 10, 20. 3, 19, 26. 26, 36. 4, 10, 22. 8, 3, 44. 7, 27. SĀH. D. 79, 14. — 3) f. °वती N. pr. der Gemahlin Antardhāna's und Mutter des Havirdhāna BHĀG. P. 4, 24, 5.

नभःसद् (नभस् + सद्) m. 1) *Himmelsbewohner, ein Gott* TRIK. 1, 1, 5. — 2) *Gestirn* Verz. d. B. H. No. 844.

नभःसरस् (नभस् + सरस्) n. der See des Himmels, das Gewölk R. 5, 33, 4.

नभःसरित् (नभस् + सरित्) f. der Fluss am Himmel, viell. die Milchstrasse; = देवपथ u. s. w. TRIK. 1, 1, 97. die himmlische Gaṅgā ÇKDR. WILS.

नभःस्थल (नभस् + स्थल) adj. dessen Wohnort der Himmel ist, Bein. Çiva's MBH. 13, 1160.

नभः[ऽ]स्थली (नभस् + स्थली) f. *Himmelszelt* RĀGA-TAR. 3, 94.

नभःस्थित (नभस् + स्थित) adj. im Luftraum befindlich, von einer Hölle H. 1339.

नभःस्पृश (नभस् + स्पृश) adj. den Himmel berührend, bis zum Himmel reichend: कीर्तयश्च नभःस्पृशः KĀM. NĪTIS. 1, 62. नभःस्पृश dass. MBH. 11, 133. 13, 6371. R. 4, 40, 34. 5, 6, 4. Die Formen नभःस्पृशम् BHĀG. 11, 24 und नभःस्पृशो R. 2, 97, 3 können auf °स्पृश und °स्पृश zurückgeführt werden.

नभाक् m. N. pr. eines Mannes gaṇa शिवादि zu P. 4, 1, 112. eines Rshi, dem die Lieder RV. 8, 39 bis 42 zugeschrieben werden. नभाक्-वत् RV. 8, 40, 4. 5. so v. a. Lied des N. AIT. BR. 6, 24. Nach UGĒVAL. zu UNĀDIS. 4, 15 ist नभाक् n. = नभस्; nach UNĀDIS. im ÇKDR. = तमस् Finsterniss. — Vgl. नभाक्.

नभाग m. N. pr. eines Sohnes des Manu Vaivasvata VP. 348, N. 4. 338 und N. 4. — Vgl. नभाग, नभाग.

नभीत (1. न + भीत) adj. unerschrocken; davon नभीतवत् adv. HARIV. 11768.

नभोग (नभस् + 1. ग) 1) *Gestirn* Verz. d. B. H. No. 844. — 2) m. N.

pr. eines der 7 Weisen im 10ten Manvantara HARIV. 473.

नभोगज (नभस् + गज) m. *Wolke (ein Elephant am Himmel)* TRIK. 1, 1, 82.

नभोगति (नभस् + गति) f. der Gang durch den Luftraum, das Fliegen, Flug H. 1318. VOP. 8, 119.

नभोजा (नभस् + 1. जा) adj. *dunstentsprungen*: उत्स RV. 10, 30, 9.

नभोज्ज (नभस् + 2. ज्ज) adj. *Gewölk treibend* RV. 1, 122, 11.

नभोद (नभस् + 1. द) m. unter den Viçve Devāh aufgeführt MBH. 13, 1359.

नभोदृक् (नभस् + डृक्) m. *Wolke* ÇABDAM. im ÇKDR.

नभोद्वीप (नभस् + द्वीप) m. dass. ebend.

नभोधूम (नभस् + धूम) m. dass. ebend.

नभोध्वज (नभस् + ध्वज) m. dass. H. Ç. 26.

नभोनदी (नभस् + नदी) f. die Gaṅgā des Himmels BHŪBĪR. im ÇKDR.

नभोमणि (नभस् + मणि) m. das Juwel des Himmels, die Sonne H. 93.

नभोमण्डल (नभस् + मण्ड) n. das Himmelsgewölbe: °द्वीप die Leuchte am H., der Mond TITUBĀDIT. im ÇKDR.

नभोऽम्बुप (नभस् + अम्बु + प) m. der Vogel Kātaka (das Wasser des Himmels —, Regenwasser trinkend) H. 1329.

नभोयानि (नभस् + यानि) adj. dessen Geburtsstätte der Himmel ist, Bein. Çiva's ÇIV.

नभोरजस् (नभस् + रजस्) n. Finsterniss ÇABDAM. im ÇKDR.

नभोर्जप (नभस् + रजप) adj. *nebelartig* VS. 24, 3. 6.

नभोरिणु (नभस् + रिणु) f. *Nebel* TRIK. 1, 1, 89.

नभोलय (नभस् + लय) m. *Rauch* ÇABDAR. im ÇKDR.

नभोवट (नभस् + वट) m. *Himmelsgewölbe* H. Ç. 26 (नभोवटी !).

नभोवीथी (नभस् + वीथी) f. *Himmelsstrasse, die Bahn der Sonne* BHĀG. P. 5, 22, 6.

नभैकस् (नभ oder नभस् + भैकस्) adj. den Luftraum —, den Himmel bewohnend: जलस्थलनभैकसः BHĀG. P. 2, 6, 14. 10, 40.

1. नभ्य (von नभस्) adj. *nebelig, wolkig*: वासर ÇĀÑEH. GRHJ. 4, 7. — Vgl. अभि°.

2. नभ्य n. das Mittelstück des Rades, Nabe; bildlich *Mitte*: यथा नभ्यं प्रधावधि AV. 6, 70, 3. यत्ते मध्यं पृथिवि यच्च नभ्यम् 12, 1, 12. AIT. BR. 4, 15. ÇAT. BR. 14, 4, 3, 23. KĀTJ. ÇR. 22, 3, 12. °स्य ÇAT. BR. 3, 3, 3, 20. KĀTJ. ÇR. 8, 4, 5. ÇĀÑEH. BR. 9, 4. in der Mitte stehend PĀR. GRHJ. 3, 9. ÇĀÑEH. GRHJ. 3, 11. Nach gaṇa गवादि zu P. 5, 1, 2 adj. von नाभि Nabe; nach UGĒVAL. zu UNĀDIS. 4, 123 für die Nabe geeignet: तैलम् Oel, welches zum Schmieren der Nabe gebraucht wird; nach P. 5, 1, 2, Vārtt. 6 = नाभिरिव; नभ्यं चक्रम् Schol.; vgl. auch noch Vārtt. 7.

नभान् (1. न + भान्), nom. नभात् P. 6, 3, 75. m. *Wolke* H. 164.

नम्, नमति (DHĀTUP. 23, 12), °ते (in intrans. Bed. P. 3, 1, 89. VOP. 24, 12); ननाम, नानाम (Padap. ननाम) ved., नमिष्य und ननन्थ VOP. 8, 71. नेमे, अवननमिरे MBH. 1, 5336; नना, नंस्यति Kār. 3 aus SIDDH. K. zu P. 7, 2, 10. BHATT. 16, 39. नमिष्यति HARIV. 2719. 4021; अनेसीत् P. 7, 2, 73. VOP. 8, 71. DAÇAK. in BRNF. Chr. 183, 12. अनेस्त P., Sch. VOP. 24, 12. नंसै (1. sg.) und अनान् ved.; नना, °नम्य und °नन्त्य P. 6, 4, 37. 38. VOP. 26, 202. 213. 1) sich beugen, sich verneigen vor (dat. gen. acc.); sich unterwerfen,